

ONDERWIJS, WELZIJN EN JEUGDZORG: SIGNALEREN EN VERWIJZEN

Samen met ROC Midden-Nederland, de Kredietbank Utrecht, het Nibud en andere partijen, onderzoekt het lectoraat Participatie en Maatschappelijke Ontwikkeling van de Hogeschool Utrecht de mogelijkheden om schulden bij jongeren te voorkomen. Pim van Heijst is projectleider en doet onderzoek naar de samenwerking tussen verschillende partijen rond jongeren en financiën. 'Veel professionals die met jongeren werken zijn niet alert op financiële problemen.'

'Eigenlijk zou iedereen die met jongeren werkt veel alerter moeten zijn op die signalen', vindt Pim van Heijst. 'Want financiële problemen hebben vaak grote gevolgen en werken ook door op andere terreinen. Het belemmert jongeren om normaal mee te draaien in de maatschappij en kan allerlei roekeloos en ongewenst gedrag tot gevolg hebben. Zo zal bijvoorbeeld een jongere met schulden eerder in de verleiding komen om op onwettelijke manieren aan geld of spullen te komen. Het zet ze bij voorbaat op achterstand.'

Vroeg signaleren

Zowel in het onderwijs, welzijnswerk als de jeugdzorg zijn professionals primair bezig met hun eigen werkveld. Een jongere die in beeld is bij een jongerenwerker, heeft bijvoorbeeld behoorlijke problemen thuis, of spijsbelt. Daar richten de inspanningen van de jongerenwerker zich dan in eerste instantie op. Maar op de achtergrond kan de financiële situatie een belangrijke rol spelen. Als dat in een vroeg stadium onderkend wordt, kan sneller worden ingegrepen, waardoor erger wordt voorkomen. Dat heeft vaak ook een positieve uitwerking op andere terreinen.

Project Punt

De Hogeschool Utrecht heeft met studenten het Project Punt opgezet. Project Punt organiseert preventie-activiteiten op plaatsen waar met jongeren wordt gewerkt. In dit geval betreft het leerlingen van ROC Midden-Nederland. Er zijn voorlichtingactiviteiten ontwikkeld voor en door jongeren, en er is een inloopspreekuur georganiseerd op school. Daar helpen studenten van de Hogeschool de ROC-jongeren met vragen over geldzaken.

Belangrijke rol

'Ook de professionals die met jongeren werken moeten worden geïnformeerd en getraind op het signaleren van problemen', stelt Pim van Heijst. 'Door hen vertrouwd te maken met de problematiek, kunnen zij een signalerings- en verwijzingsfunctie vervullen. En bij schuldenproblematiek geldt nu eenmaal: hoe eerder je erbij bent, hoe beter de problemen zijn op te lossen.'

Leren met geld omgaan

'Blijkbaar is er een flinke groep jongeren die ondersteuning nodig heeft bij het leren omgaan met geld. Daar moet je in investeren. We leren onze kinderen dat ze hun tanden moeten poetsen, op tijd naar bed mo-

eten en meer van die basale zaken. Omgaan met geld hoort daar ook bij. Het ROC is een goede plaats om die ondersteuning te bieden. Jongeren in die leeftijd worden zelfstandiger en krijgen meer met geldzaken te maken. Juist daar kun je mogelijke problemen ondervangen.' Geld en jongeren, het blijft een lastige combinatie. Maar 'laten we niet vergeten dat uit ons onderzoek blijkt dat het bij tweederde van de jongeren wel goed gaat', zegt Van Heijst.

Samenwerken

Voor organisaties en scholen die vergelijkbare trajecten op willen zetten, heeft Pim van Heijst tips. 'Zoek samenwerking met de Kredietbank ter plaatse. Die werkt vanuit een bruikbare systematiek. En mochten jongeren daar alsnog terecht komen, ook dan is de informatie uit het voortraject van nut. Ook het Nibud heeft veel informatie beschikbaar die is toegesneden op de doelgroep. Maak daar gebruik van. En als je jongeren zelf een rol kunt geven in de voorlichting en ondersteuning, moet je dat zeker doen. Jongeren nemen nu eenmaal meer aan van leeftijdsgenoten, dan van volwassenen die komen vertellen 'hoe het moet'. Met de inzet van jongeren bereik je gewoon meer!'

Het lectoraat onderzoekt ook de effectiviteit van het project. Dat onderzoek is nu nog in volle gang. Er is in 2009 een boek verschenen, waarin de opzet van het project en het onderzoek uiteengezet worden. De publicatie is te downloaden via www.stijnverhagen.nl. Klik op de button Publicaties en klik door naar Wetenschappelijke Publicaties